

Lærerne.

En samordning af uddannelserne vil kræve et tæt samarbejde mellem de forskellige lærerkategorier, som i dag underviser inden for det 10.-12. uddannelsesår, og en efteruddannelse af disse lærere således, at de kan fungere inden for et samordnet system. Grunduddannelsen af nye lærere må ligeledes tages op til revision således, at læreruddannelserne samordnes. Der vil som hidtil være behov for lærere med vidt forskellig faglig baggrund, men på det pædagogiske område vil en vis fælles uddannelse blive nødvendig, hvis lærere skal kunne formidle deres faglige viden til elever, som kan have vidt forskelligt uddannelsesmål.

Struktur.

Den nærmere beskrivelse af den struktur, som en samordning af uddannelserne i 10.-12. uddannelsesår skal ske inden for, må afvente resultaterne af de forsøg, der sættes i gang, det øvrige planlægningsarbejde og de synspunkter, som kommer frem i debatten.

Der har dog allerede i uddannelsesdebatten været røster fremme, som har talt for indførelse af en 12-årig enhedsskole. En enhedsskole i 10.-12. uddannelsesår, forstået som en skole, hvor hovedparten af pensum er fælles for alle elever, og hvor alle elever føres frem til samme grad af erhvervs og studiekompetence, kan regeringen ikke gå ind for. Eleverne ville i løbet af de tre år hverken kunne nå den erhvervs- eller den studiekompetence, som nås med de nuværende uddannelser, og der måtte derfor lægges ca. 2 år til elevernes uddannelsestid, for at de kunne opnå den specielle kompetence, som i dag nås på 12 år.

Regeringen finder på den anden side, at man ikke ville nå alle de tilsigtede mål, hvis man begrænsede sig til at samordne de eksisterende uddannelsesplaner, således at pensa i de almene fag og redskabsfagene så vidt muligt blev tilpasset inden for et fælles system, og i øvrigt opretholdt de eksisterende skoleformer. Herigennem ville man ikke få mulighed for at undervise elever med forskellige uddannelsesmål sammen i fag, som er fælles, ligesom man ville miste muligheden for gennem flere uddannelsestilbud inden for samme institution at give eleverne flere valgmuligheder, herunder at afsvække den stærke motivation, som gymnasietskolen elever får til at søge de længerevarende, videregående uddannelser.

De kommende års planlægning må derfor samle sig om strukturer, der er baseret på et tilvalgssystem, hvor bestemte valg er obligatoriske, hvis et bestemt uddannelsesmål skal nås, eller på en linje- og grendeling, hvor hver gren omfatter en uddan-

nelles obligatoriske fag, almene fællesfag og eventuelle tilvalgsfag.

De fysiske rammer.

Der er allerede forskellige steder i landet taget skridt, som bygningsmæssigt vil lette en samordning af uddannelserne. F. eks. har man i Holstebro opført gymnasiet, handelsskolen og den tekniske skole ved siden af hinanden, og i Nakskov vil nye bygninger for de tre skoleformer blive opført som ét bygningskompleks med fællesanlæg. Endvidere har man i Københavns amt netop afsluttet arbejdet med et forslag til udbygningsplan for uddannelserne i 10.-12. uddannelsesår, som bl. a. er baseret på en udbygning af eksisterende skoler, således at de kan danne rammen om forskellige uddannelser.

Det er regeringens opfattelse, at man i den kommende planlægning af det 10.-12. uddannelsesår skal sigte imod at opnå den størst mulige geografiske spredning af skolerne. Dette vil ganske vist medføre, at man af ressourcemæssige grunde ikke vil kunne give eleverne en meget bred vifte af uddannelsestilbud ved den enkelte skole. Regeringen lægger imidlertid større vægt på, at eleverne ikke får langt mellem skole og hjem, og at skolen både for elever og lærere bliver en overskuelig enhed. Det er væsentligt, at skolen bliver en del af det lokale miljø med tæt forbindelse mellem skolen og det omgivende samfund. Således bør de erhvervsuddannelser, som skolen tilbyder, have tilknytning til arbejdslivet i skolens opland.

Styringen af uddannelserne.

Det er overordentlig vigtigt, at den erhvervs- og studiekompetence, eleverne opnår, kan anerkendes overalt i arbejdslivet og ved de videregående uddannelsesinstitutioner, uanset hvor i landet eleverne har fået deres uddannelse.

Udarbejdelsen af undervisningsplaner, fastsættelse af eksamenskrav og fastsættelse af kravene til lærernes uddannelse og kompetence må derfor fastsættes centralt på undervisningsministerens ansvar. Det pædagogiske tilsyn må ligeledes være centralt styret, således at man kan sikre sig, at undervisningen ingen steder kommer under de kvalitetsmæssige minimumskrav, som må opfyldes, for at de mål, der er fastsat i læseplanerne, kan nås.

For at eleverne efter endt uddannelse kan accepteres i arbejdslivet, må arbejdsmarkedets parter og de ansættende myndigheder have indflydelse på de uddannelser, som skal give erhvervsmæssig kompetence. Et sådant samarbejde mellem arbejdslivets repræsentanter og undervisningsmyndighederne vil have mange former. På centralt plan vil det dreje